

Siseministerium
Pikk 61
15065 Tallinn

Meie 18.07.2018 nr 4/229

Ettepanek välismaalaste seaduse muutmiseks

Lugupeetud Andres Anvelt!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) pöördub Teie poole kahe ettepanekuga, mille eesmärk on soodustada Eestis kõrghariduse omandanud välismaalaste jäämist Eesti töturule. Esiteks teeme ettepaneku vabastada sisserände piirarvu alt välismaalased, kellele antakse elamisluba töötamiseks ja kes on omandanud Eestis kõrghariduse. Lisaks teeme ettepaneku võimaldada välismaalasel, kellele on antud elamisluba õppimiseks, viibida seaduslikul alusel Eestis vähemalt aasta pärast elamisloa kehtivusaja lõppemist. Järgnevalt selgitame lähemalt oma ettepanekuid.

1. Eestis kõrghariduse omandanud välismaalased

Kui välismaalane on omandanud Eestis kõrghariduse ning soovib Eestisse tööle jääda, siis välismaalasele antav elamisluba töötamiseks ei ole vabastatud sisserände piirarvu alt. Arvestades tänast olukorda, kus sisserände piirarv täitus sisuliselt juba kevadel, takistab selline piirang Eestis kõrghariduse omandanud välismaalaste jäämist Eesti töturule.

Kaubanduskoda teeb ettepaneku lisada välismaalaste seadusesse säte, et sisserände piirarvu alt jäetakse välja välismaalased, kellele antakse elamisluba töötamiseks ja kes on omandanud Eestis kõrghariduse. Kaubanduskoja ettepanek võimaldab senisest paremini kaasata töturule Eestis kõrghariduse omandanud välismaalasi. Lisaks aitab ettepanek mõnevõrra leevendada tötjõu puudust ning seeläbi avaldub positiivne mõju kogu ettevõtluskeskkonnale. Kaubanduskoja ettepanek suurendab ka riigieelarve tulusid. Ettepanek on kooskõlas nii Konkurentsivõime kavaga „Eesti 2020“ kui ka siseturvalisuse arengukavaga 2015-2020.

2. Seaduslik alus Eestis viibimiseks pärast elamisloa kehtivusaja lõppemist

Välismaalaste seaduse § 43 lg 5 alusel on välismaalasel õigus Eestis viibida 270 päeva alates õppimiseks antud tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest. Kaubanduskoja hinnangul ei pruugi 270 päeva olla piisav selleks, et välismaalane leiaks selle aja jooksul endale Eestis sobiva töö. Tuleb arvesse võtta, et välismaalane võib pärast õpingute lõpetamist ning enne töö otsimist soovida puhata, külastada oma kodumaad ja/või vajada mõtlemisaega oma tulevikuplaanide seadmiseks. Samuti juhime tähelepanu sellele, et töö otsimine on pikaajaline protsess. Sageli kulub kandideerimisavalduse esitamisest kuni tööle asumiseni mitmeid kuid. Isegi kui välismaalane leiab oma teadmistele ja oskustele vastava tööpakkumise ning

kandideerib sellele kohale, võib töökonkurss kesta kauem kui Eestis viibimise seaduslik alus. Näiteks juhul, kui välismaalane leidis omale sobiva tööpakkumise ning kandideeris sinna kaheksa kuud pärast elamisloa kehtivusaja lõppu.

Eelnevast tulenevalt teeme ettepaneku võimaldada välismaalasel, kelle õppimiseks antud elamisloa kehtivusaeg on lõppenud, viibida Eestis pärast elamisloa kehtivusaja lõppemist seaduslikul viisil vähemalt aasta. Oleme seiskohal, et ettepaneku elluviimine ei suurendaks väärkasutamise riski, kuid parandaks Eestis õppinud välismaalaste võimalusi leida siin erialast tööd ning panustada Eesti majanduse arengusse.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja ettepanekuid arvesse võtta. Oleme valmis vajadusel kohtuma ning ettepanekuid lähemalt selgitama.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070